

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Organisation Region Värmland	Version 1
Dokumentägare Hanna Brevik Hygiensjuksköterska	Fastställare Andreas Harling Bitr smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2026-01-26	Giltig t.o.m. 2028-01-26

Acinetobacter, karbapenemresistenta – slutenvård

Gäller för: Hälso- och sjukvård

Tillämpa basala hygienrutiner.

Nödvändig medicinsk behandling eller omvårdnad får aldrig fördröjas eller undanhållas en patient på grund av misstänkt eller konstaterat bärarskap av multiresistenta bakterier.

Acinetobacter, vanligtvis *Acinetobacter baumannii*, orsakar framför allt vårdrelaterade infektioner. Infektionerna är svårbehandlade och förstahandsvalet vid behandling är oftast ett karbapenem-antibiotika (till exempel meronem och imipenem). Acinetobacter med karbapenemresistens försvårar därför ytterligare förutsättningarna för behandling.

Acinetobacter kan kolonisera människan, så som sår, andningsvägar och katetrar, utan att ge upphov till infektion. Bakterierna har en förmåga att kontaminera miljön och kan vara svår att städa bort, i synnerhet i vårdmiljöer. Smittspridning kan därför ske via händer och föremål som kontaminerats. Flertalet patienter med bärarskap av karbapenemresistenta acinetobacter är smittade i samband med sjukhusvård utomlands. Bärarskapets varaktighet varierar mycket mellan olika individer.

Smittspridning

Bakterierna sprids framför allt genom direkt och indirekt kontaktsmitta, det vill säga via händer, ytor och föremål. Risken för smittspridning kan öka vid följande riskfaktorer:

- diarré
- stomi
- urinvägskateter, inklusive RIK
- urininkontinens med läckage till omgivningen
- dränage och andra hudpenetrerande slangar, inklusive pyelostomi (utom PVK)
- central infart
- tracheostoma och produktiv hosta
- infekterade och vätskande sår
- oförmåga att medverka i givna hygienrutiner, till exempel hos patient med kognitiv svikt.

Placering

Kontakta alltid Smittskydd Värmland när en patient med känt bärarskap läggs in på enheten.

- Enkelrum med egen toalett och dusch samt stängd dörr.
- Märkning av vådrummet enligt rutin: Gul skylt.
- Bör vårdas på infektionskliniken, i synnerhet vid förekomst av riskfaktorer, men kan vårdas på annan enhet om det medicinska tillståndet kräver det.
- Ska tillämpa god handhygien med tvål och vatten alternativt handsprit.
- Ska inte vistas i allmänna utrymmen på avdelningen.
- Vid behov av mobilisering/rehabilitering kan detta ske i korridor i närvaro av personal.
- Ska inte vårdas på Patienthotellet.

Utökade rutiner

Ska kontrollodlas vid inläggning. Ett negativt provsvar innebär inte att patienten kan betraktas som fri från bärarskap.

Undersökning på annan enhet

Ta kontakt med mottagande enhet i förväg så att patienten kan gå direkt in på undersökningsrummet.

Transporter

Det föreligger ingen smittrisk att transportera vårdtagare med bärarskap i taxi då patienten är påklädd och eventuella sår är täckta med förband. Föraren har ingen rättighet att bli informerad om bärarskapet.

Ambulans- och sjuktransport ska informeras om bärarskapet och patienten ska inte samtransporteras med annan patient.

Utskrivning

Kontakta Smittskydd Värmland för planering innan utskrivning till annan vårdenheter. Vid utskrivning till annan vårdinrättning inklusive kommunal vård ska denna i förväg informeras om patientens bärarskap.

Besökare

- ska tillämpa god handhygien med tvål och vatten alternativt handsprit
- behöver inte använda skyddskläder
- får inte vistas i avdelningens kök eller förråd
- bör inte sitta/vistas i patientens säng.

Disk

Dysken ska ställas direkt i matvagn eller diskmaskin.

Tvätt

Tvättsäck på rummet. Hanteras som vanlig tvätt.

Avfall

Hanteras som vanligt avfall.

Daglig städning

Kontaktytor i patientens rum och toalett torkas dagligen med ytdesinfektionsmedel med tensid.

Slutstädning

Ta kontakt med Smittskydd Värmland för ställningstagande till eventuella miljöödlingar innan rummet beläggs.

- Rengöring och desinfektion (ytdesinfektionsmedel med tensid) av all utrustning som använts.
- Oanvänt engångsmaterial kasseras.
- Textilier (stolsöverdrag, duschdraperier) byts.
- Toalettborste och toalettrulle kasseras.
- Slutstädning med Virkon.
- Desinfektera städutrustning.

Utarbetad av: Andreas Harling